

DEBRÉCENI ÚJSÁG

Előfizetés:

Helyben: Egy óra 30.000 K, Három óra 90.000 K, Egyes szám köznap 1200, vasár- és ünnepnap 2000 K
 Vidéken: Egy óra 36.000 K, Három óra 108.000 K

Felolvasó szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet
 A Debreceni Első Takarékpénztár épületében.
 Megjelenik ünnepnap utáni napot kivéve minden nap.

Pinceforradalom.

Amikor a szociáldemokrata párt nemrégiben nagygyűlést tartott a régi képviselőházban, megjelentek ott Vágók és jól megszervezett eszközökkel igyekeztek lehetetlenné tenni a gyűlés lefolyását. Röpcédulák özöne zúdult le a karzatokról, amelyeknek hangja élénken emlékeztetett Moszkvára. A rendőrség egy-két hangosabb kommunistát le is csipett s a nyomozást tovább folytatta, mert az a gyanú merült fel, hogy egy jól megszervezett forradalmi csoporttal áll szemben az ország. Feltűnt ugyanis, hogy a vezérek letartóztatása után is mindig vannak főkolompósi ennek a forradalmi szervezkedésnek s Vági után újabb vezérek akarják vágni az országot alatt a fát.

Igy került a rendőrség kezére egy Juhász Pál nevű hírhedt kommunista vezér, aki pincelebuikban és borgőzös kocsiműhelyiségekben hirdette Moszkva tanait. Ez a bolsevista egyén mint cseréfgolyó került haza Moszkvából, ahol tele szitta magát Trockij és Lenin tanáival s idehaza, különböző áneveken bujkálva, mételeyezte a dolgozó munkáselemeket. — Letartóztatása után, mint ahogy ezek a fanatikus munkásbolondító agitátorok szokták, megdöböntő leplezetlenséggel vallomásaiban elmondotta, hogy működésének végcélja utcai forradalom keltése volt. Szerinte Károlyi Mihály kismiska volt a forradalmi vezéri székben, de Szamuely és Kun Béla sem bizonyultak elég jó forradalmi módszerlegényeknek. —

mert az igazi forradalomnak vér és akasztófák jelölik az utját. Juhász Pál úgy látta, hogy Magyarországon lassanként elegendő elégedetlen csőcselék verődött össze, hogy egy vörösréggel ezekkel a pincepatkányokkal megszállják a középületeket s kitűzzék rájuk Moszkva vörös lobogóját. Az ugynevezett kommunista sejtrendszer eme elborult protoplazmája nem lett volna hajlandó visszarettenni a legrettenetesebb vérdíjazatoktól sem, hogy szegény sokat szenvedett hazánkat Moszkva édes gyermekévé adoptálja. A szervezkedés javában folyt, számukra tekintélyes pénzüsszeg állt állandóan rendelkezésre, az agitátorok s vezérek nagy pénzüsszegek felett rendelkeztek, ami nem kerülhetett össze a magyar munkás verejékkel megdolgozott munkabéréből. Ez a pénz Moszkvából gurult, de utját állta az éber magyar rendőrség. A főkolompósiok rendőrkézre kerültek s a pinceforradalom patkányai elbújtak azokba a személyes odukba, ahova, valók is.

A magyar társadalom felháborodva értesült ezekről a merénylet-tervekről s bár egy pillanatig sem tart attól,

hogy Budapest utcáin még egyszer meglöbegtassák Kun Béla vörös rongyát, mégis fennhangon követeli az ország nyugalma, a konszolidáció s a nemzetépítő munka zavartalan folytatása érdekében, hogy a hatalom minden fegyverét igénybe véve, ki-

méletlenül füstölje ki ezeket a megkötözött agyu egyéneket, még a pinceből és a söntésekből is, nehogy megforduljon még egyszer az agyukban az a merész ötlet, hogy valamikor is napfényre merészkedjenek jönni.

A magyar delegáció Apponyi és birálata után nem fogadta el a Népszövetség jelentését.

Nagy vita a népszövetség közgyűlésén a kisebbségek ügyéről. — Apponyi birálatát számos felszólalás követte.

Genf, szept. 22.

A nemzetek szövetségének közgyűlése ma délelőtt ülést tartott. A közgyűlés tárgysorozatán egyebek között a hatodik bizottság jelentése szerepelt a kisebbségek védelme érdekében követendő eljárásról. A közgyűlés elé a következő határozati javaslatot terjesztették:

A közgyűlés tudomásul veszi a hatodik bizottság jelentését a kisebbségek védelme ügyében és a következő határozatot fogadja el:

A közgyűlés helyesli a jelentésnek azt a részét, amely a tanács és a titkárság munkájáról, továbbá azokról az intézkedésekről szól, amelyeket a közgyűlés határozatának éghajtatás ügyében tettek. A jelentésnek ez a része a kisebbségek védelme ügyében a kiegészítő jelentés hatodik paragrafusának hetedik fejezete értelmében követendő eljárással foglalkozik.

A magyar delegáció nevében Apponyi Albert gróf szólalt fel a napirend pontjához és a következőket mondotta:

A magyar delegáció sajnálattal nem fogadhatja el az imént benyújtott javaslatot,

amelynek értelmében a közgyűlés fentartás nélkül elismerést szavazna meg a tanácsnak és a főtítkárságnak a kisebbségi kérdésben követett eljárásért.

Néhány nappal ezelőtt a közgyűlés ülésén szerencsém volt rámutatni a kisebbségi eljárási szabályok ama hiányosságaira,

amelyek szerintem lehetetlenné teszik, hogy velük kielégítő eredményt lehessen elérni.

Fel is vetettem bizonyos irányeszméket, amelyeket azonban nem formuláztam javaslatként, mert szerintem a közgyűlés nem hozhat határozatot a tanács eljárási módjaira nézve, mint-hogy a tanács a nemzetek szövetsége egység okmányának szellemében autonóm testület. En tehát csak irány eszméket vetettem fel és ezeket a tanács élénk birálat tárgyává tették a bizottság tárgyalásai keretében, a

melyeken sajnosí részt nem vehettem, mert néhány napra el kellett távoznom Genfből. Nem volna helyénvaló ezekre a birálatokra a közgyűlés ülésén válaszolni, csupán azt akarom megjegyezni, hogy

szerintem nem az, ami a birálat szempontja volt, t. i. ezeknek az irányeszmének az elfogadása a kisebbségi szerződések módosítását tenni szükségessé és ezt az állítást kész vagyok bizonyítani,

amikor a kérdésekre visszatérünk — most csak újból a tanács figyelmébe ajánlom az előbb említett irányeszméket és anélkül, hogy névszerinti szavazást kérnék, kijelentem, hogy a magyar delegáció, ha ilyen szavazást rendelnek el, a szavazástól tartózkodni volna kénytelen.

Apponyi Albert gróf után Hymans Belgium delegátusa szólalt fel.

Azokat az irányeszméket, amelyekről Apponyi Albert gróf most ismételt megemlékezett — mondotta — a bizottság kebelében behatóan megvitatották és ott minden oldalról megvilágítottuk, végül pedig illetékes mérlegelés céljából a nemzetek szövetségének tanácsához tettük át.

Legyen meggyőződve Apponyi Albert gróf arról, hogy a tanács mindig nyitva áll minden javaslatnak, a melyről azt a meggyőződést szerzi, hogy munkájának sikerét előmozdítja.

Ezután Franciaország nevében De Jouvenel szólalt fel. Csak azt kívánja megjegyezni, ugymond, hogy a jelentésben foglalt kérdéseket és a jelentés klauzuláit a hatodik bizottság kebelében, ahol pedig minden állam képviselve volt, beható vita után egyhangúlag fogadták el.

Genf, szept. 22.

A nemzetek szövetségének közgyűlése ma gyors ütemben elintézte az eddigi napirend 9 pontját. A kisebbségek ügyéről szóló előadói jelentés kanesán vitára került a sor.

Apponyi Albert gróf állást foglalt azzal a felfogással szemben,

minthogyha a Nemzetek Szövetsége tanácsának a kisebbségi kérdésekben végzett munkáját nem lehetett volna bírálni.

A magyar delegáció a nemzetek szövetsége tanácsának jelentéséhez csupán entartással járulhatna hozzá, amíg a magyar delegáció javaslatait tekintetbe nem veszik. A magyar delegáció a legközelebbi közgyűlésen ismét előterjeszti javaslatait.

Hymans Belgium azzal válaszolt Apponyinak, hogy ya nemzetek szövetsége tanácsának is foglalkoznia kell majd a magyar javaslatokkal.

De Jouvenel Apponyi ellen nyilatkozott. A nemzetek szövetsége közgyűlése ezután elfogadta a kisebbségi kérdésről szóló jelentést és azt a határozatot, amely teljesen jóváhagyja a nemzetek szövetsége tanácsának a kisebbségek kérdésében folytatott munkásságát.

Apponyi, Erzsébet királyné gyászmiséjén Genfben.

Genf, szept. 22. Ma a genfi Notre-Dam templomban gyászmisét mondtak Erzsébet királyné lelkiüdvéért, amelyen Apponyi Albert gróf vezetésével megjelentek teljes számban a magyar delegáció tagjai valamint a Genfben időző Apponyi Albertné grófné, a genfi magyarok és Genfben atotkozó magyar nyaralók.

Klebsberg kultusz-miniszter meglátogatta a máriapócsi bucsujáró helyet.

Máriapócs, szept. 22. Klebsberg Kunó gróf kultuszminiszter kedden délelőtt meglátogatta a gör. kath. Máriapócsi kegyhelyet. Kíséretében voltak Kállay Miklós dr. főispán, Mikecz István Szabolcsvm. alispánja, Nánássy Andor és Erdőhegyi Lajos nemzetgyűlési képviselők. A kegyhelyen Dolhy Leonfin Szentbármirondi házfőnök üdvözölte a minisztert, Stefkó János pedig a tanitóság üdvözlését tolmácsolta. A miniszter megtekintette a kegytemplomot, amelynek legnagyobb nevezetessége a könnyező Mária kép. A templom ereklyéinek történetét Vakkovics ismertette. A miniszter nagy érdeklődéssel szemlélte a templom művészi szépségű oltárát, majd meglátogatta a rendházat, amelynek különösen régi könyvtára érdemel említést.

Országos és helyi Dobozerésztől és barátaiktól minden változatba kész...
DAVIDHAZY KALMAN könyvtáros...
 és dobozgyártó r.-t.-ndi, DEBRÉCENI...
 FŐVÉRSZAKBART-Ú. 8.

Biczó Gyula debreceni építész szenzációs terve a Kistemplom fenntartására.

Amerikai szerkezettel teljesen tehermentesíti az oszlopokat. — Háromszáz millió koronába kerülne a szerkezet beépítése. — Az oszlopok nem súlyednének tovább.

Nagy megdöbbenést keltett Debrecenben az a hír, hogy a Kistemplomot le kell bontani. Az egyházi vezetőség szakértőkkel vizsgáltatta meg a templomot s kiviláglta, hogy a boltozatot tartó oszlopok a nagy teher alatt folyton súlyednek.

Annál fájdalmasabb a két évszázados épület lebontása, mivel elhívta volna remény arra, hogy az egyház új templomot építsen.

Most Biczó Gyula és fia debreceni építész szenzációs tervvel állottak elő, mely lehetővé teszi a templom további fenntartására.

Biczó Gyula és fia be is adták az egyházhhoz ajánlatukat, melyet a gazdasági bizottság rövidesen tárgyalás alá fog venni.

A terv szerint a boltozattartó oszlopok teljes mértékben tehermentesítve lennének. Biczóék a fedélszerkezetbe

egy amerikai szerkezetet illeszténe be s ezzel a most 70.000 kg. terhet viselő oszlopokat ezentul csupán 3000 kg. súly terhelné.

Ezt a terhet az oszlopok, melyek most majd huszontöszörög sullyal is állnak, könnyedén viselnék.

A mai oszlopok tehát megmaradnának, a boltozat íveket azonban, melyek feleslegessé válnak lebontanák. A fedélszékbe beillesztendő szerkezet títka az, hogy a terhet a falak támpilléire hárítaná át.

Érdekes azonban, hogy a pontos számítások alapján készített terv szerint a pillérek, bár az egész tetőterhet viselnék, mégis kedvezőbb helyzetbe kerülhének a mainál a megterhelést illetően. A szerkezetet különben a jelenlegi tető szerkezet megbolygatása nélkül építenék be.

A tervzet lényege tehát

az oszlopok tehermentése, melyek további súlyedése így megakadályoztaték.

Ennek a szerkezetnek beépítése, tehát a templom oszlopainak tehermentesítése

az ajánlat szerint 300 millió koronába kerül.

Fontos dolog különben még az is, hogy a templomnak úgy belső mint külső tere teljesen megőrizné mai stílusát.

Az ajánlatot igen nagy érdeklődéssel fogadták s amennyiben mód lesz rá, meg is valósítják.

Kik voltak hát, Tisza István gyilkosai?

Sztanykovszky érdekes vallomása a gyilkosokról. — Szerinte Szántó népbiztos és két társa a gyilkos.

Budapest, szept. 22. Egy pesti lap hosszabb cikkben számolt be arról a vallomásról, amelyet Tisza gyilkosság egyik elítélte a Csillag körútban tett védője előtt a Tisza-pecsét felvételével kapcsolatban. A jelentése szerint a gyilkosság elkövetésekor tényleg ott volt a Tisza villában, azonban a gyilkosság lefolyását egészen másképpen adja elő, mint ahogyan azt az ítélet megállapította és tettéstársaiként új neveket említ. Szerinte a gyilkosság teljesen öltöztetéses történet, az elítélte nem beszélt meg. A katonatanács utasítására történt több telerautón járták be a várost, hogy összeszedjék a fegyvereket. Így érkeztek a Tisza villa elé ahol nagy tömeg volt. Jelen volt Szántó Béla, a későbbi népbiztos, Korvini Árpád és Peyer 26. gy. ezredbeli hadnagy, valamint Girtler huszárőrnagy. A villa előtt Szántó Béla indítványára elhatározták, hogy a forradalomra nézve veszélyes Tisza Istvánt elfogják. A kiskapun dörömböztek, mire Csermákné házmester kinyitotta a kaput. A csendőrök ellenállás nélkül megölték magukat.

Mire mostani vallomása szerint Sztanykovszky a hall feljártához ért, eldörögtek a lövések. Erre a hallba rohant, ahol Tisza verében fetrengett. Szántó Korvini és Leyer ekkor lerohanták az udvarra. Szántó az ő kérdésre azt mondta, hogy Tiszánál revolver volt, ellenállástól tartottak, Tisza dacosan, büszkén fogadta

őket, ezen felbőszültek és ezért lőtték agyon.

Sztanykovszky szerint tehát a valószínűség az, hogy Hüttner, Dobó, Gertner és Kéri Pál nem vettek részt a gyilkosságban.

Arra a kérdésre, hogy miért vállalta akkor magára Hüttner a gyilkosságot, Sztanykovszky azt válaszolta, hogy Hüttner a kommun alatt besugója volt Korvini Klein Ottóknak. Az ő besugója alapján végezték ki Nyikolényi rendőrfogalmazót és Temzer ügyvédet. Hüttner biztatást kapott, hogy ha a Tisza ügyben megmarad vallomása mellett, akkor a kommun alatti bűneiért nem vonják felelősségre, a Tisza perben pedig kegyelmet fog kapni.

Sztanykovszky kérte hogy a védő tegye lehetővé, hogy az elmondottakat a hatóságok előtt is jegyzőkönyvbe mondja.

A védő eljár illetékes helyen ebbe az ügyben.

A debreceni kereskedők

Kardoss László és Wersényi Tibor üdvöz

Az országnak egykor legelőkelőbb kereskedő társadalmát, a debreceni kereskedők ünnepeit ülnek vasárnap, amikor a száz év óta kereskedő Kardoss család szeniorának, egyben Debrecen egyik legkiválóbb kereskedőjének: tasnádi Kardoss Lászlónak arcképét lepezik le délelőtt 11 órakor, a Debreceni Kereskedő Társulat ünnepi közgyűlésén. Városunk eleve szépsége, fejlődése összefüggött s összefügg a lakosság foglalkozásával. — Városunk a múltban akkor volt legvirágzóbb, s a legmaradandóbb intézményeket akkor teremtette, mikor társadalmának zöme és vezetői kereskedők voltak. A kereskedői szorgalom, tevékenység, világlátottság ma is az a tényező, mely a város előmenetelét eredményezni fogja. Ha ez osztályt szárnyának bontogatásában, nem fogják erőszakkal letörni, új lendületnek indul a kereskedelem új városunkban, mint hazánkban s vele együtt virul fel városunk, hazánk. — A mostani kereskedelem-ellenes hangulatban kétszeresen szükséges az, hogy a kereskedő-társadalom saját énjé fontosságának tudatára ébredjen és vezérferfiat megbecsülve, önmagát becsülje meg, a jövőnd nemzedéket erőteljes munkára bátorítva.

A Kereskedő Társulat ünnepi közgyűlése iránt nemcsak városunkban, de azon túl is nagy érdeklődés mutatkozik. Jeles lesz azon nemcsak kereskedő társadalmunk, de minden társadalmi osztály vezetősége. Ezideig Budapestről megjelenésüket bejelentették: dr. Schwöder Ervin államtitkár, dr. Bárány Gerő államtitkár, dr. Bartos Róbert min. tanácsos és dr. Thuróczy-Ruzitska Gyula min. titkár.

Amikor a debreceni Kereskedő Társulat tisztületbeli elnökének arcképét lepezik, egyben át fogja nyújtani a tisztületbeli tagsági oklevelet dr. Schwöder Ervin államtitkárnak és Wersényi Tibor kincstári főtanácsos, vezérigazgatónak, kik a Társulatnak legutóbbi nehéz éveiben segítségére jöttek. Az ünnepélyen számos debreceni egyesület fogja üdvözölni az ünnepeltet. A közgyűlés után fél 2-től a Bikában tartandó társasbédre, melyre úgy férfiak, mint nők eddig is számosan jelentkeztek, a Debreceni Kereskedő Társulat irodájában lehet jelentkezni, illetve ebédjegyek ott válthatók ki 60.000 koronáért.

Szóváltás közben villával agyonszurta bérestársát.

A debreceni törvényszék 3 hav! fegháza ítélt a gyilkos bérest.

Szegő József 46 éves 6 gyermekes családapa a hajduszentgyörgyi uradalom bérese volt. Ugyancsak a szentgyörgyi uradalomnál volt béres Veres János is.

Szegő József 1923. július hó 31-én a telességmulásán Wapta Veres Jánost s ezért mint idősebb ember megdorgálta és összeszidta őt. A dorgálás miatt aztán összeveszték, mert a kevély fiatal ember durván visszafelé fel Szegő Józsefnek, sőt támadólag lépett fel. Szegő József, aki tartott attól, hogy Veres esetleg tetlegességig viszi a szócátát, felkapta a mellette levő vasvillát és azzal Veres felé szurta.

A vasvilla szerencsétlenségére a jobb szemén találta Veres Jánost, és mélyen behatott a fejbe. Ennek következtében hiába vitték azonnal a kórházba, a gondos ápolás nem tudta megmenteni, 8 heti kezelés után meghalt.

Tegnap tartotta ez ügyben a fő tárgyalást a debreceni kir. törvényszéken dr. Serly Jenő tanácsa.

A bíróság gondatlanságból okozott emberölésben mondta ki Szegő Józsefet bűnösnek s az enyhítő körül-

ményekre tekintettel 3 hónapi fegháza ítélt. Az ítéletben a felek meg nyugodtak s így az jogerős.

Nagy robbanás Budapesten.

Üllő, szept. 22. Tegnap este az üllői vasútállomáson az ocetylen lámpák gázfejlesztő telepe felrobbant. Lavecz Mihály málházó észrevette, hogy az állomás lámpái nem égnek és égő lámpával ment be a gázfejlesztő helyiségbe, a hiba kijavítására. Amikor a helyiség ajtaját kinyitotta, robbanás támadt, amely a vigyázatlan málházót megölte. A robbanás ereje betörte a vasuti állomás 43 ablakát és egyéb bárokat is okozott, a melyek összegét eddig még nem lehetett megállapítani.

A vakitban fehér ruhát

akar, használja

az ujjkor legjobb mosószert

a „Wesilla“ önműködő mosószert!

WESILLA mosószert kiméli a ruhát, főlegessé teszi a káféval való dörzsölést, egyszerű főzéssel a ruha legszébb és legtartósabb fehérítése érhető el.

Teljesen artalmatlan! Garantált klórmentes! A legkényesebb ruhákra alkalmazható! Meglepő eredmény! Nincs többé dörzsölés! Megtakarít munkát, időt szappant, szódát!

Gyártja: Magdalin Vegyi Művek, Budapest, III. Tavasz. utca 5. Telefon 11636. Mindenütt kapható.

Szeplő és májfolt ellen

Korzó „ÉVA“ arckenőcsőt és szappant használjon.

FRANCIA és ANGOL parfüm, valamint egyéb illatszer különlegességek. Szappan-, fésű- és kefeáruk legolcsóbban beszerezhetők a : Korzó Droguériában, Piac-ucca 42. szám

Visontai Soma meghalt.

Budapest, szept. 22. Visontai Soma ügyvéd, volt országgyűlési képviselő 71 éves korában meghalt. Ujvidéknak és Gyöngyösnek volt a képviselője és egykor hirveves ügyvéd volt Visontai Soma, aki Koburg Lujza Ercegnőnek is védője volt, atyja II. Ljót belga király elleni örökösödési perében. Az utóbbi években az egyik zsidó szeretházban élt. Már régebben szélhűtés érte, hosszasan betegeskedett, míg végre most meghalt.

Debreceni ló és szarvasmarha vásár.

A tegnapi vásárrban sokatlanul csekély volt a felhajtás a kereslet is kicsi. Jó minőségű ló ára 5-6 millió középső 3-4 millió korona között mozgott, míg a silány 500 ezer koronától kezdődött.

A szarvasmarha piacon nagy felhajtás, közepes kereslet mutatkozott. Az árak a következők: vágó marha 8-12.000, szarvasborjú 10-14.000, jármos ökor párja 7-14 millió, fejős tehén 3-7 millió korona.

Méhek tíz perc alatt elpusztítottak két lovat.

Budapestről jelentik: Szentandrás község lakosai a minap borzalmas látványt láttak a tanui.

Scheiller Mátyás gozda a fátával fákat fuvarezott. Utközben egy méhes kert mellett hajtott el. A lovakról hogy hogycem, a méhek megijedtek, kirajzottak a kaptarokból és hatalmas rajokban rájuk rohantak a lovakra. A nekijhűdött méhek teljesen ellepték a lovakat és tíz percen keresztül tartó rettenetes tusa után elpusztították az állatokat.

Minden anya, háziasszony, turista spirítusz helyett **Meta-kookát** és készleket használ. **Kapható minden jobb üzletben.** — Amúndsen is **Metá-t** használ.

Vezérképviselő **Weszely István 79-04**

Pallagi akadémia hallgatók!!

Tiszturak és önkéntesek részére megrendelésre és készen is kaphatók **elsőrendű angol lovagló csizmák**
FALUSY KÁROLY cipész, ezüstkoszorús mesternél, **Osapó-utca 41.**

Ócska vasat,

rezet veszek legmagasabb áron, hulladék rongyot. **Nagyobb tételnél házhoz megyek.**
Steiner **Eötvös-utca 110. sz.**
Telefon 680.

Egy román katona a tisztkeggyetlensége elől Debrecenbe menekült.

Tegnap este jelentkezett a rendőrségen.

A debreceni rendőrség központi ügyeletén jelentkezett tegnap este 8 órakor egy Szomohukáo János nevű barsajfalusi születésű 26 éves görög katolikus, nőfien napszámos, román katona. Tört magyarsággal előadta, hogy

a román hadseregből már hónapokkal ezelőtt megszökött, mert nem bírta az üllandó verést és kínzásokat, ami a románoknál szokásban van.

Azt mondja, hogy csak jobb volt itt Magyarországon, amikor a magyar tisztke paraucsoltak, még a háboru alatt is jobb dolga volt. — hat ő nem hajlandó tovább ott túrni s átjött ide a magyarokhoz és itt akar maradni, mert neki ugysines senkije oda át. Szökése után több hétig Erdélyben bujkált, elállott cselédnek, de a csendőrök nyomoztak a katonaszökevény után s mikor ő értesült, hogy nyomában vannak, átszökött a határon.

Az ügyeletes rendőrtisztviselő a román katonaszökevényt kihallgatása után lekísértette a fogdába, de holnap már a megfelelő igazoltatás után szabadon bocsátják és átadják a hatósi munkaközvetítőnek, hogy foglalkozáshoz jusson.

Kiadásáról szó sem lehet, mert a katona szökevényt a nemzetközi jog védelemben részesíti.

A katonaszökevény elmondotta még, hogy Nagyváradtól Biharke-resztesen keresztül gyalog tette meg az utat Debrecenbe.

Öt évi fegyházról 3 évi börtönre szállította le Fábry büntetését a kir. ítélőtábla.

A Tisztviselő-körbeli véres dráma epilógusa a királyi tábla előtt.

Még frissen él a debreceni közönség emlékezetében a debreceni Jogász- és Tisztviselő-körben 1925. február hó 15-én, éjjel 11 óra tájban lejátszódott véres dráma története.

A városban gyorsan futott szét a hír: Fábry Kálmán nyugalmazott tűzérőhadnagy, banktisztviselő a Kör bakk-szobájában kártyázás közben támadt szökváltás hevében lelötte SSzathmáry Tihámér gazdasági akadémiai hallgatót.

Február 15-én este 10 óra után ment fel Szathmáry és Fábry a Jogász- és Tisztviselő-körbe. Ekkor már mindketten ittasok voltak egy Fissé. Az ellipszis alakú bakk-asztalnál helyezkedtek el, Fábry a 3-as, Szathmáry az 5-ös helyen. A közbeszó hely ülésen maradt Fábry, aki játékközben vesztett, 200.000 koronát kért kölcsön Szathmárytól, — miután hasonló szívességet Szathmáry is kért már tőle. Szathmáry átadta a pénzt. Ezután Fábry több tételt megajert s Szathmáry ekkor visszakérte a pénzt. Fábry fejcsó-

valva adta vissza az első szára a pénzt, s megjegyezte: Ejnyc de türelmetlen bitelezőnek fetszik lenni. Szathmáry erre a 200 ezer koronát 500 ezerre kiegészítette s azt ironikusan felajánlotta Fábrynak.

— Na, most kitolok Szathmáryval — mondotta ekkor Fábry és a pénzt zsebre tette.

Nem sokkal ezután ismét kécte a pénzt Szathmáry. Nincs — felelte Fábry. Dehogynincs, láttam mikor a zsebedbe esztattad, — mondta Szathmáry. Senkinek semmi közé hozzá — felelt ismét Fábry — különben is tudom már, hogy kívül van dolgom. Szathmáry ekkor Fábryra akart rohanni, de lefoglák. Ekkor Fábry, hogy az esetleges in-zultusnak elejét vegye, ijjesztésül kivette és megtöltötte a zsebében levő és előzőleg megvételre kimált Prommer pisztolyt és azt az asztalra helyezte. Szathmáry ezután Fábryhoz lépett és egy sértő szót mondott, Fábry visszamondta, mire Szathmáry öklölte a Fábry arcába csapott. A szobában tartózkodók meglepődve

nézték a jelenetet s még mielőtt közbe léphettek volna Fábry a mintegy reflexképen felemelt revolverrel rálőtt Szathmáryra, aki véresen össze- Fábry ezután azonnal felment a rendőrségre, ahol a történetek elmondása után letartóztaták Szathmáryt a sebészeti klinikára vitték a mentők, ahol 10 nap mulva meghalt.

Májusban tartotta meg a főtárgyalást a kir. törvényszék dr. Jakatos Gábor tanácsa. Erős felindulásban elkötett szándékos emberölés büntetében mondta ki bünösnek Fábryt a bíróság s ezért 5 évi fegyházra ítélte. A védő felebbezés folytán a kir. ítélő tábla elé került az ügy.

A tegnapi felebbeviteli főtárgyalást Perjéssy Mihály tanácselnök vezette. A vádat dr. Vattay József főügyész helyettes, a védelmet dr. Gábor Jenő ügyvéd látta el. A főtárgyalásra Fábry Kálmánt is elővezették. Az iratok ismertetése után a fegyberszakértőt hallgatta meg a bíróság. A vád és védbeszédek után 12 óra tájban hirdette ki az ítéletet dr. Perjéssy tanácselnök, mely szerint az első bíróság által kiszabott 5 évi fegyház büntetést 3 évi börtön büntetésre szállította le a bíróság.

Az ítélet ellen ugy a h. főügyész, mint a vádlott és védője felebbeztek.

Egy mexikói állam eltiltotta a nyilvános dohányzást

Mexikóból jelentik. Tabasco állam törvényt fogadott el, amely szerint mindazok, akik a nyilvánosság előtt dohányoznak, vagy részegen mutatkoznak, pénzbírságot fizetnek. A pénzbírságot a sáskaiarás leküzdésére fordítják.

Kefekötősegédék, kefekötő leányok, kik szurokmunkában teljesen jártasok, **azonnal felvétetnek.**
Kefegyár **Kispest, Vörösmarty-u. 10**

Megérkeztek

Ungváry József
cegledi faiskolájából

minta gyümölcsfák

Megtekinthetők: Bethlen-u. 5. sz.
Megrendeléseket elfogad: **ONOSSAY ISTVAN** nyug. máv. főkertész, Hatvan uca 17. szám. (Sárközi üzlet.)

Asztalos István

hordógyártási telep
Boldogfalva-utca 3. sz.
Bejárat: Miklós-utóáról Iskola vagy Szálka-utóán.

Minden kádáraru: **boros, szil-röshordó, kád, voder, dézsaféle, új használt legolósobban kapható és javíttatható.**

Felhívásra a munka megnézése, felvállalása és esetleg elszállítására iránt helyszínére küldünk, ugy helyben, mint vidéken.

Fahulladékok, forgács kapható.
Segédék, tanulók felvétetnek.
Telefon: 6-58.

Püspöki Uradalmi Bérpince R.-T., Vác.

Palackozott és hordós fajborai általános feltűnést keltenek és a legjobb hírnévnek örvendenek.

Kapható:

palackonként, minden fűszerüzletben.

Nagyban:

Trigárszky Emilnél, Debrecen.

Hunyadi-utca 13.

Telefon: 158.

Ujdonságok.

Huszezer ember volt az egri bucsun. Egerből jelentik: Vasárnap tartották meg a régtől fogva híres egri nagybucst, amelyen az idén több, mint huszezer ember vett részt Hevesből, Gömörből és Hontból. A falvak népe Szűz Máriás templomi zászlókkal, szent énekeket zengedezve, vonult fel a nevezetes bucsúra. Sokan többnapos utat is megtettek, hogy a bucsun részt vehessenek.

Képesített kőműves mesterek figyelmébe! Felhívuk az összes képesített kőműves mestereket, hogy f. hó 24-én, csütörtök este 6 órakor az Ipartestület tanácstermében tartandó szakosztályi ülésen feltétlenül — saját érdekükben megjelenni szükségesnek. Tárgy: A Szövetség alapszabályainak ismertetése és a forgalmi adó ügy.

Nyukosz hirdetés. Felkérjük azon tagjainkat akik porosz szénre igényt tartanak, hogy ebbeli szándékukat folyó hó 25-én délután 6 és 7 óra között az elnökségnél bejelentésük. Elnökség.

Tegnap ujszülöttek: Az anyakönyvi hivatalnál tegnap a következő ujszülötteket jelentették be: Szatmári László kocsis fia László, Bucholz László kisbirtokos leány Réza, Balogh Mihály máv. lakatos fia Tibor, Lőrincz János kerékváltómester leány Réza, Frank Izrael férfi szabó fia András és egy törvénytelen ujszülött.

Hová, háová olv sietve? Kérni Iksz ur megijedve. Albert-hez megvünk.

Mert ott legjobb és legelősebb a menünk! Szepessy Ferenc tánciskolájában, ma este 8 órakor új táncanfolyam veszi kezdetét kereskedők és iparosok részére. Simonffy-utca 1.-C.

Tegnap halottak. Az anyakönyvi hivatalnál tegnap a következő haláleseteket jelentették be: Székely Teréz rk. 27 éves, Körös Jenő Zoltán rk. 10 éves, Györi Lajos ref. 53 éves.

Tűzközelet. A városi tűzoltóság ma este 8 órakor a Székely Teréz rk. 27 éves, Körös Jenő Zoltán rk. 10 éves, Györi Lajos ref. 53 éves.

Fényképezőgépek és fotóképek leg nagyobb választékban Berzékly műtermében Ferenc József-ut 38. sz.

A „Kálvinisták Templomegyesülete vezekara” tanulási órát hetenkint hétfőn és csütörtökön tartja 5-7-ig a Tanító Otthonban (Egyházi hivatal udvarán keresztülnél). Uj tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor karnagy.

Ablakok minden nagyságban gyárban kaphatók Blattner ablakgyár. Sziv-utca 14. szám.

KNOTTI KOVÁCSNÉ
szabászati és varróniskolája
KOSSUTH-UTCA 46. SZÁM.
Beltraktás 9 órától 1 óráig, d. n. 3—5-ig.

férfi fehérművek
Frank Edénél

Mai naptól meglepő
olcsó árak mellett
fest és tisztít
MINDENMŰ
RUHAT
KONCZ
kelmefestő gyára DEBRECEN,
Péterfia-ucca 30. szám
és Arany János-ucca 10.
az udvarban.

Egy debreceni kereskedő hólapda szelvényekkel árasztotta el a környéket.

Vászonszelvényeket hozott forgalomba, dacára, hogy nem volt üzlete. — Megindult ellene az eljárás.

Ugylátszik, hogy a hólapda üzelmeknek a vidéken Debrecen lett a központja, ezt mutatja legalább is az a körülmény, hogy még most is nap-nap után érkeznek feljelentések a hólapda szelvények ellen a debreceni rendőrhatalomhoz.

Már egyik régebbi számunkban megírtuk, hogy Kálmán Oszkár debreceni kereskedőt hólapda szelvény miatt a debreceni rendőrkapitányság a debreceni járásbíróhoz elé állította, ahol megindították ellene az eljárást. Most újabb Sinagel Mihály Kínizsi ucca 73 szám alatti lakos, akinek vászonárusításához van meg a szükséges iparigazolványa,

vászon szelvényeket bocsátott ki és azzal elárasztotta a vidéket, így különösen Mezőkövesd községet.

Egy-egy szelvény ára 65 ezer korona volt, amit ha valaki megvett, 195 ezer korona utánvétellel szelvénykönyvet kapott Sinagel Mihálytól és ha azt eladta, a három cibet között és ha a közölt címek szintén beküldötték a 195 ezer koronát, akkor kapott egy vég vásznat az első szelvényt vásárló.

Sinagel Mihálynak üzlethelyisége

sem volt, levelezését és üzleti könyveit Széles Károly debreceni lakosnál tartotta.

Sinagel Mihály azonban igen nagy stílusban dolgozott, volt a postafióknál Deoreben folyózámlája is.

A beígért vásznakat azonban hiába várták a szelvényvásárlók, azt nem kapták meg, tekintve az eljárás hosszadalmasságát és a szelvények elhelyezésének nehéz voltát. A feljelentések folytán a rendőrség megindította a kihágási eljárást és a lefoglalt szelvényeket és nyomtatványokat a nyomozási iratokkal együtt a debreceni rendőrkapitányság áttette a járásbíróhoz.

Különbö a hólapda szelvényeknek bűnös manipulációját mutatja az a körülmény is, hogy rendszerint nem abban a városban folytatják üzelmüket, ahol üzletük van, hanem a vidék hiszékeny lakóit igyekeznek belevonni manipulációikba.

Ismétten felhívjuk a közönség figyelmét, hogy hólapda szelvényeket ne vásároljanak, mert a készülő új törvényjavaslat szerint nemcsak a hólapda szelvények árusítói, hanem a vásárlókat is megfogják büntetni.

Beléndekporral megmérgezte anyját és két testvérét egy fatusi leány.

Völegénye segített a hármass gyilkosság elkövetésében. — Döröcske legújabb szenzációja.

Kaposvár közelében Döröcske községnek nagy szenzációja van. A falu legszebb leánya meggyilkolta édesanyját és két testvérét. Mireggel gyilkolta meg őket, hogy miért, azt az eddigi vizsgálat még nem állapította meg. A bűnténynek rövid előzménye ez.

Muth Sebestyén döröcskei kispap még 1914-ban bevonult a háborúba, ahonnan nem tért vissza. Felesége rövidesen férjhez ment egy özvegyemberhez, az új család, az asszony, az ember, az asszonynak három gyermeke békés boldogságban éltek. Rövidesen gyermeke is született a házaspárnak és most már négyen voltak testvérek, a legidősebb Muth Katica, aki a falu legszebb leánya volt, szemre lobbant nemrég Reidl József a falubeli legény iránt.

Nem kell külön hangsúlyoznom, hogy alighogy megtudták a faluban, hogy Reidl József a leánnyal eljegy

zésre készül, a leány hároméves kis mostohatestvére meghalt. Néhány hét múlva azután meghalt a leány anyja és a leány egyik testvére is. A hármass haláleset nagy feltűnést keltett a faluban, megindult a vizsgálat, amely csakhamar kiderítette, hogy a leány beléndekporral mérgezte meg anyját és testvéreit. Vasárnap egy alkalommal pogácsát sütött, ebbe keverte a gyilkos mérget. A leányt letartóztatták.

Nagynehezen sikerült csak kivenni belőle, hogy ő a gyilkos. Eleinte tagadt, semmiről sem akart tudni, de később már azt is bevallotta, hogy völegénye bűntársa. Az beszélt rá, hogy tegye el láb alól a családot, hogy egyszeribe részáljon a vagyon. A menyasszonyt és völegényét bekisérték a kaposvári királyi törvényszék fogházába és itt várják a további sorsukat.

Kölcsönöket áru, váltóra, ingatlanra folyósít.
Kosztpénzt heti kamatra elfogad.
Dr. Balázs Jenő bankháza Jiac-utca 89. szám

HOTEL ASTORIA
KOSSUTH LAJOS-UTCA
Szobák fűtéssel napi 60,000 koronától.

HOTEL PALACE
RÁKÓCZI-UT
Szobák napi 50,000 K-tól.

A főváros két legmodernebb szállodájában.

Mezőpotánia fél a töröktől és angol segítséget kér.

London, Genfből jelentik. A mezopotániai kormány azt kérte Angliától, hogy az ország védelmére küldjön nagyobb csapatot, mert a török lakosság és az angol kormány ellenségeskedése veszedelmes kezd lenni.

Tizennégy évi fegyházra emelték az autó bandita büntetését.

Budapest, szept. 22. Mint emlékeztetés, a múlt évben Csoma Sándor, Berta Márton és Merten Márton rablóbandát alakítottak és automobilon akartak elrabolni kisméretű autót. Erre a célra autót úgy szereztek, hogy telefonon egy elhagyott helyre rendelték egy bérautót és annak sofőrjét Fekete Bélát revolvervel kényszerítették, hogy a kocsi a megjelölt helyre vezesse és segédkezzék a rablásban. A sofőr a Körut és Üllői-ut sarkán a járdának vezetője a kocsit és segítségért kiáltott. A rablók erre a sofőrt löttek, majd elmenekültek. A közelben lévő rendőrök üldözve vették az autós banditákat és revolver harc után Csoma Sándort és Berta Mártont sikerült elfogni, Merten pedig eltűnt. A bíróság Csomát és Bertát zsarolás, rablás és szándékos emberölés kísérletének büntetésében mondtatta ki bűnösnek és ezért Csomát 12, Bertát pedig 5 évi fegyházra ítélte.

Az ítélőtábla ma foglalkozott ezzel az ügyvel és nyomatékos súlyosító körülmények miatt Csomát 14 évi fegyházbüntetésre ítélte, Berta büntetését pedig helybenhagyta. Az ügyész megayagodott, a védő felebebezett az ítélet ellen.

FEJFÁJÁS,
nátha, szédülés, kábultság ellen legjobb a
Antidol

15 perc alatt hat! 1 tég: 25 adag.
Ára 120 K. Jelenlegi szorzószám 8700.

Főterakatok: Mihalovits Jenő, Grósz Nagy Ferenc, Bardách Dezső gyógyszer-tárosoknál.

Tortákat

gyorsan és ízletesen készíthetünk!

Dr. OETKER-féle sítópor és vanillincukorral.

Vénykönyvet ingyen küld:
Dr. A. OETKER, Budapest, V., Király-ucca 76. szám.

Színház.

Szept. 23-án A nagyhercegnő és a pincér. Vigjáték. B) bérlet.
Szept. 24-én Papa. Vigjáték. Karados Géza felléptével C) bérlet.

A nagyhercegnő és a pincér.

Bemutató.

A francia vigjátékírodalom az utóbbi évtizedekben a finom, halk pikantéria inyenccsemegéit várta föl. A világháború nagy, korszakalkotója egy látszik új idegen sinekre váltotta át a francia vigjátékot is. Az új vigjáték exotikus témákat keres és énkényesen borít fel minden megálapodott igazságot és izlést.

A Csokonai színház tegnap esti bemutatója, Alfréd Savoir vigjátéka szintén exotikus témát fog meg: a világháború által kifordított világ egyik szomorú attrakcióját, az orosz emigrációt.

De az író nem tudja mit kezdjen életével. Szeretne meghatni bennünket — ez a gyors siker titka, de szeretne nevetetni, mulattatni is — ez a vigjáték titka. E bizonytalanság és a két ellentét között való ingaszerű lélegző ferdése nyomja a darab szerkezetét és koncepció egységes vonalvezetését. Az első felvonás füllasztó szomorúsága határozottan drámai vonás, csupán a két nagyherceg karrikatúrája lép ki néha a komikum keretéből. A második felvonás történeti léleklettel tökéletlenség. A harmadik felvonás bohózatos és mégis bájos, néma zenés jelenete a szentimentalizmus dus eszegegése.

E kusza összerakott meséje igen vékony ereztű: a menekült orosz nagy hercegnő és egy pincér megszeretik egymást és természetesen egymáséi is lesznek. Ami több van ezenkívül a darabban, az különböző, merész küzdelem, mely a két fél között fenséges gögősségek, rosszul atalizált vonakodások közben folyik.

Ha sikere lehet az előadásnak, az csak a darab finom, temperált stílusából és az — előadók munkájából fakadhat.

A Csokonai színház együttesének egyszerű összedolgozó és a jeleneteket pompásan kimetsző képessége tegnap este ismét kollektíven bizonyosodott be. Halassy Mariska nagy hercegnője gondos tanulmányokkal dolgozott alak, mely fáradszomórú kónyszerűségű törik a trón közelebből a hárszajába le. Rajz Ferenc finoman, mint egy pasztell-képet, rajzolta meg a szerelmes, a vágyakozó, a követelőző pincért. Szigetű és Tamás a két nagyherceg karrikatúrájában kellemes, hiszkrét játékkal nagy sikert arattak. Kisebb szerepekben jók voltak: Halassy, Csolnaky és Timár Kató. Ügyesek voltak Károlyi Vilmos és Tamás Benő harmadik felvonásbeli táncbetétei.

A darabot Bársony ügyesen rendezte.

B) bérletben kerül ma szerdán, a tegnapi bemutatóján nagy sikert ért francia vigjáték. A nagyhercegnő és a pincér színe. A darab hatását fokozzák a III. felvonásban a The five Jazz-Kings eredeti Jazz-Band zenéje mellett, Tamás Benő és Károlyi Vilmos táncal.

Csütörtökön C) bérletben, Kardoss Géza felléptével a Papa Fliers és Caillavet, a francia vigjáték írók pályáinak páratlan hellemségű vigjátéka, a melynek keretében Hermann Manzi az új soubrette és Bár-

A függöny mögött.

Apróságok a kulisszák világából.

Timár Ila mostanában minden este játszott, sőt még vasárnap délután is. Csopán kedden szabadult fel, mert három este próza van reperciaron.

— Most pihenhet művész, — mondta neki hűséges szobalánya. Dehogyan pihenhet. Egészen nekihevíten ment tegnap is a színházhoz.

— Jaj, de kifáradtam!... Uj ruhákat csináltattam „Offenbach” operett előadásaira.

— No és ebbe fáradtál ki? — kérde a direktor.

— Hát persze!... A direktorok azt nem tudják, hogy a legnehezebb szerep — ruhát próbálni.

Hogy a próba milyen sikerrel járt, majd az Offenbach operett előadásain tünik ki.

— Erdemes is volt az áldozat — mondja lelkesülten Timár Ila — mert egyszerű előadás lesz Offenbach. Remete megint remekelt. A kar remek, a partnereim kitűnők.

Arról meg szerényen hallgatott, amit a rendező és a partnerei róla mondtak, hogy az Offenbach előadásain Timár Ila éneken és játékban is brillirozni fog.

Az ajándék szappan. Károlyi Vil, amint meglátta tegnap a próbán Csolnaky Gyulát, hozzáisietett.

— Nem használt a folttisztító szappan, amit Gyula bátyám adott.

— Nem?... Színe lehetetlen!... Hát milyen foltot akartál vele tisztítani? — Májfoltot.

Remete — reneke. Remete Gézáról, a Csokonai színház kiváló tagjáról már mindenki tudja, milyen kitűnő rendező, sőt azt is tudják róla, milyen egyszerű színész. Azt azonban, hogy Remete Géza még más értéket is rejtett magában, csak azok tudják, akik vele együtt voltak szerződésben Sopronban és Szobathelyen.

Remete Gézának ugyanis van egy reneke: Alomország. Operett, ő írta és egyszerű sikerrel játszották már két színpadon. Minden lap egyformán utadozó dicsérrel írt róla. Ötletes, kedves, pompás jelenései vannak, határos buzog benne a humor.

A színház befentesei Remete színházi szobájában felfedezték a libret, sőt, mellé a dicsérő kritikát, sőt a partitúrát is.

Müller Matyi, a kitűnő karnagy rögtön a zongoraszobába sietett vele és néhány számot lejátszott. Nagyszerű volt a hatás.

— Ezt az operettet mi is előadjuk! A zenéje pompás.

Most aztán nincs titkolni való benne, hogy Remete Géza reneke a debreceni színpadról is gyönyörködnie fogja a közönséget.

Lehetetlen színgazgató. Szigetű Jenő lehorgasztott fölve jön ki a színlázból. Előbe áll Tamás Benő.

— Hát téged mi lelt!

— Hadd el... Ez a Kardoss Géza lehetetlen színgazgató.

— Miért?

— Akármint mondok, akármivel érvelek, akármennyi indokot hozok fel, kislul, hogy mindég neki van igaza.

Szömörkényi Franciska autót kapott. Napsütéses délelőttön egész csoport színész és színésznő sülkérezt a színház előtt. Ott volt Szömörkényi Franciska is. Ahogy a tracsolás folyt, egymásután sikolttak el a bőrszen túlköls autók előttük.

Sony Aladár mutatkozik be a bérles közönségnek.

Offenbach ez a halhatatlan mester legszépbb melódiáiból összeállított, gyönyörű zenéjű operette. Remete Géza főrendező új beállításában előadásra készen várja a pönteki felújítását. A szereplő és az egész személyzet áthatva a mester szellemétől, minden erejét megfeszít

Szömörkényi Franciska felsőhaj-

lalt: — Vajjon valaha lesz-e nekem is autóm?

Szathmáry Endre karnagy meghaltotta ezt és szó nélkül eltűnt. Néhány perc múlva jön vissza. Hosszu színen hoz egy dió nagyságu pici pléh autót. Oda vonzolja Szömörkényi elé:

— Művész! Kívánsága teljesült. Nekem jutott a szerencse, hogy lábai

elő vonzolja az óhajtott autót.

Szömörkényi Franciska mesolyogva kapta fel a parányi pléh autót:

— Eddig csak a színpadon játszottam, most már otthon is játszani fogok — az autóval.

Mi baja van? Csolnakyossné, az örökvidám asszony tegnap szokatlánul egykedvű volt a próbán.

— Rossz színen vagy drágám, — mondja neki Püspöky Rózsi.

— Nem esuda — feleli Csolnakyossné — egy hét óta nem alhatok.

— Hát mi bajod van?

— Nincs nekem semmi bajom, de a múlt héten észre vettem, hogy a férjem beszél álmban, hát mostanában éltren maradok, hogy kihallgassam.

Nagy tábla lépésmez a direktor-

nak. A múlt héten kitűnő előadásban játszotta a drámai személyzet Fliers és Caillavet kedves vigjátékát a Papát. Ebben lépett fel először, mint mindég most is nagy sikerrel Kardoss Géza. A közönség meleg taps viharral, tisztelői közül pedig valaki egy nagy tábla lépés mezzel köszönte.

A egyszerű ajándékot, míg a direktor játszott, szörnyen féltette hűséges inasa s nehogy idegen nyelvek nyalókanak nézzék, gyorsan hazavitte a direktor lakására.

Felvonás végén Kardoss Géza be-

szaladt dítozójéba a lépés mézért, hogy azzal jelenjék meg a függöny előtt. Megakarta mutatni — nem a közönségnek, — hanem annak, aki küldte, hogy a méz rendeltetési helyére kerül. De nem sikerült.

Azóta Kardoss Géza mindég azon studeorozott, hogy köszönje meg az ismeretlen küldőnek kedves aján-

latakát. Végre is elhatározta magát. A lépés mézét a függöny mögött mögött-i rovatban köszöni meg.

Kapta, a köszönetet is a „Függöny

Ma kaptuk meg Kardoss Géza levelet. Főrrón mond benne köszönetet az ajándékozónak és hálájának ad kifejezést, amiért megédesítette vele a — direktor életét.

Negyven millió. Kardoss Géza színgazgató Budapestre járt s megszerelte többek közt a „Régi jó Budapest” előadási jogát is.

— Lesz miben gyönyörködni a közönségnek — mondta a színházi nagy felelősnek. — Látványos lesz a „Régi jó Budapest” kiállítás. Csak úgy nagyjából számítottam ki és aligha áll ki negyven millióból.

Ha... Thuróczy Gyula azt mondja Tamás Benőnek:

— Rossz színen vagy Benő! Miért nem pihensz?

— Hja barátom — feleli Tamás Benő — ha nekem pénzem lenne pihenni, mindjárt nem lennék rossz színen.

A függöny mögötti apróságokat lapunk pénteki számában folytatjuk.

ve, a legjobbat produkálja a siker érdekében.

Tollagi Adolf meghalt. A régi magyar színészgárdának ismét egyik kitűnő, népszerű tagja dőlt ki az élek sorából. A debreceni születésű és a Csokonai színháznak hosszú ideig kedvelt tagja Tollagi Adolf, aki később a Népszínház híres komikusa volt, tegnap reggel 63 éves

korában meghalt. A Népszínház megszünése után nyugalmába vonult. Tollagi Adolf két héttel ezelőtt jött haza Csongrádról és tegnap este szivgörcsök támadták meg és reggel szivgyengeség következtében 7 órakor meghalt.

MOZGÓ SZÍNHÁZAK:

Urania: Az elhagyottak, új magyar filmattrakció. Sacy v. Blondel főszereplésével 7 felvonásban. Kisérő Fridoli dugába dől, bulleszk.

Vigszínház. Két sláger egy előadásban: A sivatag ördöge, W. Fairbankssal és Ádám és Éva, bulleszk, 5 felvonásban, a főszerepben Dodó.

Jönnek: Az oroszlászivü Zigottó és Tangó Argentina.

„Meteorban” csütörtökön Orient, világatrakció, Maria Jacobine és Harry Liedtke főszereplésével. Előadások 7 órától.

A mai tőzsde.

A korona 72.60.

Zürichi zárlat: Páris 2452, London 2511, Newyork 518 és egyneved, Brüsszel 2282, Milánó 2117, Hollandia 208 és egyneved, Berlin 123.30, Bécs 72.95, Szófia 375, Prága 1535, Varsó 82.5, Budapest 72.60, Belgrád 921, Bukarest 250.

Terménytőzsdezárlat: A mai terménytőzsdén az iránvzat tartott volt. Buzában a hangulat lanyha, a forgalom közepes. Hivatalos árfolyamok teljesen változatlanok.

Ferencvárosi sertés: Nyitására maradvány 686, érkezett 283, eladott 221. Zártvásáron maradvány nem volt, érkezett 171, eladott mind. Árak: nehéz 185.00—220.00, könnyű 185.00—215.00.

Magyar Nemzeti Bank hivatalos árfolyamai: Angol font 345500—346500, cseh korona 2102—2120, dinár 1253—1267, dollár 71385—72285, kis dollár 71285—72005, francia frank 3379—3403, hollandi forint 28445—28645, lei 343—49, leva 516—522, lira 2903—2923, marka 16860—16996, osztrák korona 10015—10043, dán korona 17288—17444, svájci frank 13760—13836, norvég korona 15120—15270, svéd korona 18945—19055, zloty 11075—11275, Amsterdam 28645—2745, Belgrád 1267—1271, Berlin 16960—17016, Bukarest 347—349, Brüsszel 3140—3150, Kopenhága 17438—17494, Osló 16270—15320, London 345500—346500, Milánó 2908—2920, Newyork 71285—71505, Páris 3379—3393, Prága 2112—2120, Szófia 520—522, Stockholm 19145—19205, Varsó 11275—11325, Bécs 10035—10069, Zürich 13760—13836.

Mit hirdet ma az ingóságközvetítő?

Kálvin tér 19. ref. püspöki bérpalota, a Fűvészkert utca felé vezető oldalon.

Telefon: 11-99. Telefon 11-99.

Alkalmi vétel: hat lóerős cséplőgarnitúra és hat lóerős petróleum-motor.

Iskolatáskák és iskolahozudák a legolcsóbban itt kaphatók.

Ha bármiféle felesleges tárgya van, eladás végett küldje be az Ingóságközvetítőbe. Ha elköltözik, forduljon az Ingóságközvetítőhöz, mert mindenféle ingóságát itt értéksítheti a leghamarább. Elfogadunk megbízást egész lakás, iroda és üzleti berendezés, hagyatékok eladására és beraktározására.

A legutánvosabban és a legkedvezőbb fizetési feltételekkel mindent az Ingóságközvetítőnél vásárolhat!

Keresünk mezevételre: férfi és női télikabátokat ruhákat, kálvákát, hintaszékeket, mtracokat, betegolókoosikat, szobaklozeteket, hálókat, ebédloket, uriszobákat, előszobafalakat, iratszékényeket, órasztalokat, ágyakat, gyermekkoosikat, szekrényeket, varrógéneket, ezüst, porcellán és majolika disztárgyakat, régi noharakat, csészéket, butorokat és mindenféle ingóságokat.

Heti vagy havi részletfizetésre is adunk férfi és női télikabátokat, ruhákat, vászrakat, futószőnyegeket, csipkefüggönyöket, asztali és függőpetróleumlámpákat, villanylusztereket, villanylámpákat, ebédloket, inga, fali és ébresztőórákat, Kálvin-szobrokat, Kálvin-képeket, szentképeket, egész és félhálókat, szalongsztrurákat, könyvhaszékényeket, asztalokat, mindenféle székeket, spórokat, sodronyokat, sodronyvetéteket, tákróket és mindenféle ingóságokat.

Páratlan alkalmi vétel: Meteor gvarimányu, hat lóerős karantált füzem-

képes emelőképűre, hat lóerős petróleummotor (közlekedéshez is alkalmas) külön-külön is a legutánabban eladó. Iskolaanyagok, iskolahagyaték a legolcsóbban kaphatók, gyönyörű vitrinek, antik komódok, asztalok, csodaszép gyertyatartók, porcellánok, szobrok, festmények, az eladó való érvényesítvények, látványos, könyvtáraknak való könyvsorozatokat, vasdászfényképek, gyönyörű kézimunkák és mindenféle ingóságok.

A világhírű amerikai Underwood írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközpontban rendelhetők meg részletfizetésre is.

Jól legyezze meg: ha bármit venni vagy eladni akar mindenképp jöjjen el az Ingóságközpontba. Milliárdot spórolhat meg és mindent egy helyen beszerezhet, ha itt vásárol!

Eladó

Alsóújzsa, községben egy ház, — melyben van egy korcsma nagy bálteremmel, egy fűszer és egy hentesüzlet, egy szobás lakás és egy két szobás lakás téglapépület, vályogtetővel. — Felvilágosítás kapható: Szent-Anna u. 8. sz. a.

TITONELLI MIKLÓS

Kőfaragó-mester
WEBSELÉNYI-TÉR 10.

Elvállal: mindenféle síremlékek, sírboltok, hősi emlékek, építési munkáknak műköbél és terméskőből való elkészítését. Árak legutányosabbak. Kész sírkövek telepemen :- kaphatók. :-

Eladó

a Károly Ferenc József-út 50 szám alatt levő

HAZ,

1464 szögöl területtel. Téglaépület, egy szoba, konyha, teniszpálya, szőlő és gyümölcsös. A lakás vevőnek átadatik. Ár 160.000.000 K. Értekezni lehet dr. Nagy István ügyvédnél. — Szent-Anna ucca 8. szám.

IGY NÉZ KI

A VALÓDI

FEDOL

BORAX SZAPPAN

Fizessen elő

őszi és téli ruházkodására!

Önre van bízva, hogy mikor és mennyit fizet. Előfizetésnél saját árat számítok. Azonnali szállítás heti 100, vagy havi 400 ezer koronás részletfizetésre. Tegdes János, Péterfia-ucca 42.

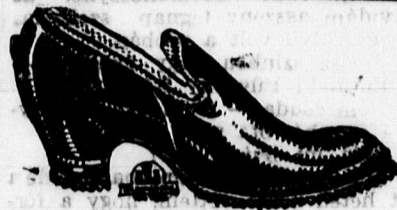
A MAGY. KIRÁLYI OSZTÁLYSORSJÁTÉK

most kezdődő 15 játéknál 68.000 darab sorsjegyből 29.000 nyeremény lesz **27 milliárd 905 millió kor.** készpénzben kiadva. — Egy sorsjeggyel szerencsés esetben **3 MILLIÁRD KORONA** nyerhető

Vegyen már most ezen szerencse-számoktól **57011 63033 28558**

Az I. oszt. huzása október 22-én kezdődik. Egész sorsjegy 120.000 K. fél 60.000 K, negyed 30.000 K. Komlós Testvérek Bankháza a magyar. kir. osztálysorsjáték főarúsítója. Budapest, VIII. ker., Baross-ucca 110. sz.

Sár-, hó-cipő

WESZELY Budapest IV, Váci-u. 9.

Poloskát

svábbogarat, tücsköt, 24 órán belül mindenki kiírhatja a szabadalmazott féregirtóval. — Olcsó árban kapható

Stern

festéküzletében, PIAC-UTCA 10. Bikával szemben. Garantált minőségű patkány és egérirtó állandóan nagy raktáron

„ISTVÁN KIRÁLY” SZÁLLODA

Budapest, VI., Podmaniczky-ucca 8.

Budapest legelsőrendű, modern berendezésű családi szállója.

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift, stb. — A Nyugat pályaudvar közepén, a Keleti pályaudvartól a 46, 1, 38. és 15. számú villamosokkal pár perc alatt közelíthető meg. o—o—o—o

Építő mestert urak figyelmébe!

Homokot

korlátlan mennyiségben saját földméről és igámmal köbméter-számra 50.000 K-ért

szállítok.

Féglát, vagy bárminemű fuvarozást is jutányos áron vállalom. Adómentes lehet: Bámszon-ucca 8. Árpád-tér. (VETÉSSY-NÉL.)

Apró hirdetések.

Családi ház

Fazekas Mihály-uccán 4 szoba, konyha, kamra, fürdőszoba azonnali átvételre :- **eladó!**
Lakó nincsen!
DEZSŐ LÁSZLÓ
irodája, Eötvös-u. 36

Ajánlat.

Pénz
Házra, földre, az érték, a valódi érték majdnem feléig folyósítjuk, közvetítem 10-20 százelek kamatra. Par milliárd rendelkezésre áll, 5 millió elhelyezkedésére is gyorsan. Dolár kölcsön is Pataky, Csapó ucca 19. kérésre építtet.

Nickelozás
aranyozás, ezüstözés, vörösrés és sárgarézezés legjobban kivitelben vállal. Földvári I. debreceni elektrotechnikai gyár és villamos műszaki felszerelési vállalata Széchenyi ucca 55. Telefon 168 45

Egy
udvari szobát elesenélek egy szobás, konyhás lakásért. ráfizetek. Cím József kir. herceg ucca 50. hátul az udvarban 12 től fél 2-ig. 1775

Bámulatos
hatású arcszépítő szer: Fáv-erém Gyorsan és biztosan eltávolított szénlőt málfoltot natantást, ráncot stb. Egy üvegvár 10.000 korona. Hozzávaló — Fáv szappan szintén 12.000. Kapható: Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, Debrecen Arany Egyszervű gyógyszerár (Színház mellett.) 5

Egy
szoba kiadó két fiatal ember részére vagy gyermektelen házaspárnak Sziv utca 6. szám, II. ajtó. 1599

Egy
jó családból való leány szoba leányoknak vagy mindenféle főzónóknak alkalmas október 1-ére. — Endekládást Margit jelölésre. Dégenfeld-tér 10. omelet. 1784

Butorozott
szoba, központban hallgatóknak vagy garzonnak azonnali kiadó. — Hüvelyes (1) 1785

Betétőket
legmagasabb kamatozás — mellett elfogad, kölcsönöket folyósít ház, föld értékpapír és áru fedezetre. Gazdák Bankja. — Kocsuth és Batthyányi ucca sarok. 1789

Uccai
különbeíratu butorozott szoba kiadó. Vörösmarty ucca 8. szám. 1796

Butorozott
szoba, külön beíratu — átvétel nélküli kiadó. Burgondia 14. 1787

Kereslet.

Gyermektelen
megbízható házmester — azonnal felvétetik. — Ugyanott kiutó fiu is felvétetik. Piac ucca 19. Weinberger cipőgyárba. 1777

Fuvarosokat
téglaudvarra keresek. — Vár ucca 8. 1791

Fehérnemű
varrónők felvétetnek. — Széchenyi ucca 30. 1795

Várodamba
rövid tanulási időre — varrni, szabni tanuló leányokat felvesz, női ruhákat, kabátot készítmény utánvonas készít Papp Eszti Vigkedvű Mihály ucca 32. szám 1792

Kifutó leány
felvétetik fehérnemű — vállalatnál. Széchenyi u. 30. 1794

Pesti omeletes bérházra, első helyre való be-táblázásra

Keresek 200-tól 250 millióig kölcsönt. Cim a kiadóban.

Eladás.

Eladó
modern családi ház. — szőlővel természetesen. Felszereléssel. Apponyi ucca 38. 1697

Családi ház
első árban eladó. Bihari telep Csóka Pál u. 4. 1638

Vendéglő
lakással, mellékhelyiségekkel, kaszárnyákkal melletti eladó vagy házai elcserélendő. Cim a kiadóban. ügynökök díjaztatnak. 14

Eladó
ház Gerébi telen. Városcsúti temetőnél. Komáromi ucca 17. azonnal beköltözhető lakással 360 kvadrát földdel. 1783

Két
darab összecukható vaságy és egy szekrény eladó. Pavilon lakatanyva. Kántin. 1785

Eladó
egy használt egy lovas szekér. Értekezni Vár u. 8. 1788

Eladó
két tiszta boroshordó 200 literesek, 3 lédó, 4 putton és 15 méter vastag gummi borvezetőcső. — Vár ucca 8. 1790

Eladó
ház. Beköltözhető lakással. Erzsébet ucca 10 szám. 1793

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a **KANSz. temetkezési vállalat**tól megváltam és

saját temetkezési vállalatot alapítottam. Előzékeny kiszolgálás és olcsó árak mellett temetéseket elvállalok.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri **Jancsó Kálmán asztalosár- és fakoporsó-gyára.**
Városi üzlet: Kossuth-u. 7., az udvarban. Gyártelep: Bárózi-u. 3.

Vétel kényszer nélkül nézze meg a „MERINO“

Posztókereskedelmi R.-T. gyári lerakatát, ahol 100% gyanjából készült férfi öltöny kelmékben, téli kabát kelmékben, női velour kelmékben.

A legolcsóbb beszerzési forrás!!

LERAKATOK:

Budapest, Rákóczi-ut 40. szám
" Bécsi-ucca 6.
" Király-ucca 42. szám
Debrecen, Piac-ucca 49. szám.

Szeged
Miskolc
Hódmezővásárhely
Sátozvajhely